

Repetisjon av vektorregning;

Grunnleggende regneoperasjoner og hva de kan brukes til.

Addisjon og subtraksjon:

$$\vec{u} \pm \vec{v} = [x_1, y_1, z_1] \pm [x_2, y_2, z_2] = [x_1 \pm x_2, y_1 \pm y_2, z_1 \pm z_2]$$

Multiplikasjon med skalar:

$$k\vec{u} = k[x, y, z] = [kx, ky, kz]$$

Lengde av vektor:

$$|\vec{u}| = |[x, y, z]| = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

Finn koordinatene til et punkt:

Start i Origo, gå langs kjente punkt (A, B, C, \dots), til du kommer til punktet:

$$\vec{OP} = \vec{OA} + \vec{AB} + \vec{BC} + \dots + \vec{ZP} = [x_A, y_A, z_A] + \dots = [x_P, y_P, z_P]$$

\Downarrow

$$P = (x_P, y_P, z_P)$$

Lag enhetsvektor i samme retning som kjent vektor:

$$\vec{e} = \frac{1}{|\vec{v}|} \vec{v} \quad (\text{Fordi: } |\vec{e}| = \left| \frac{1}{|\vec{v}|} \vec{v} \right| = \frac{1}{|\vec{v}|} |\vec{v}| = 1)$$

Undersøke om tre punkt ligger på samme linje eller om to vektorer er parallelle:

$$\vec{u} \parallel \vec{v} \Leftrightarrow \vec{u} = k\vec{v}$$

Skalarprodukt

Skalarproduktet heter "produkt" fordi det følger vanlige regneregler som om det var et produkt, men er egentlig en *operasjon* som mottar to vektorer og gir et *tall*(*skalar*) som resultat.

Fordi det gir et tall som resultat kaller vi det *skalar*-produkt.

Skalarproduktet kan brukes til *mange* ting:

- I Regne ut arbeid i fysikken. ($W = \vec{F} \cdot \vec{s}$) (Historisk opprinnelse til definisjonen.)
- II Regne ut **vinkelen** mellom to vektorer.
 - Sjekke om to vektorer står **normalt** på hverandre.
- III Finne **projeksjonen** av en vektor på en annen.

Viktig!!! Fordi det inngår i andre formler:

- Finne avstander:
 - ▶ Fra punkt til linje. (Side 51...
 - ▶ Fra linje til linje. (Side 55 og 60)
 - ▶ Fra punkt til plan. (Side 56...)
- Finne arealer. (Trekant, rektangel utspent av to vektorer.) (Side 31...)
- Finne volum. (Parallelepiped og pyramider utspent av tre vektorer.) (Side 33...)

Definisjon:

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| |\vec{v}| \cos \theta \quad , \text{ der } \theta \text{ er vinkelen mellom vektorene.}$$

Koordinatformel:

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = [x_1, y_1, z_1] \cdot [x_2, y_2, z_2] = x_1x_2 + y_1y_2 + z_1z_2 \quad (\text{Uten vinkel!!!})$$

I Utregning av vinkel:

$$\cos \theta = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| |\vec{v}|} = \frac{x_1 x_2 + y_1 y_2 + z_1 z_2}{\sqrt{x_1^2 + y_1^2 + z_1^2} \sqrt{x_2^2 + y_2^2 + z_2^2}}$$

II Sjekking av normalitet:

I gir oss også at: $\vec{u} \perp \vec{v} \Leftrightarrow \vec{u} \cdot \vec{v} = 0$

III Utregning av projeksjon: (\vec{u} projisert ned på \vec{v})

$$p = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{v}|} \quad (\text{Som skalar lengde.})$$

$$\vec{p} = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{v}|^2} \vec{v} \quad (\text{Som vektor.})$$
